

Projekta īstenošanas Ceļvedis

Vadlīnijas ES struktūrfondu līdzfinansēta
ūdenssaimniecības sakārtošanas projektu sagatavotājiem

No projekta idejas līdz tā realizācijai – kopā ar Vides investīciju fondu!

Tu vari iegūt vairāk!

<http://www.lvif.gov.lv>

2012. gada 20. janvāris

Projekta īstenošanas Ceļvedis

Ievads	3
Projekta plānošana	4
<i>Projektiem pieejamie ES finanšu resursi</i>	4
<i>Kāpēc nepieciešams realizēt ŪS sakārtošanas projektus?</i>	5
<i>Līdzfinansējuma saņemšanas nosacījumi</i>	6
<i>Projekta īstenošanas posmi</i>	7
<i>Projekta finanšu plānošana</i>	7
<i>Naudas plūsmas prognoze (NPP)</i>	8
<i>Finansējuma atgūšana</i>	9
<i>Kļūdas projektu ieviešanā</i>	10
Aizdevuma plānošana	12
<i>Aizdevuma apjoma aprēķins</i>	12
<i>Aizdevuma termiņš</i>	13
<i>Fonda aizdevumu izsniegšanas nosacījumi</i>	14
<i>Fonda informatīvais atbalsts Projektu īstenotājiem</i>	15
<i>Projektu publicitāte</i>	16
Aizdevuma piešķiršana	17
<i>Projekta pieteikuma sagatavošana</i>	17
<i>Atļaujas saņemšanai iesniedzamie dokumenti</i>	17
<i>Pieteikuma izskatīšanai Fondā iesniedzamie dokumenti</i>	18
<i>Formalitātes un nepieciešamā laika rezerve</i>	19
Aizdevuma izmaksa un atmaksa	20
<i>Izmaksu plānošana</i>	20
<i>Izmaksu pieprasījuma sagatavošana</i>	20
<i>Pārbaudes Projekta attīstības gaitā</i>	20
<i>Aizdevuma atmaksas nosacījumi</i>	20
Projekta noslēgums	21
<i>Projekta termiņa grozīšana</i>	21
<i>Noslēguma maksājums</i>	21
<i>Projekta noslēgumā Fondā Iesniedzamie dokumenti</i>	22
Projekta pēcieviešanas monitorings	23
<i>Monitoringa sistēmas nozīme</i>	23
<i>Monitoringa sistēmas izveide</i>	24
Sekmīgi realizētie ŪS projekti (2010. – 2011. gads)	
<i>Kontaktinformācija</i>	25
Citas noderīgas saites	26
Kopsavilkums	27

Ievads

Jūsu pašvaldībā (ciemā, pilsētā) nav sakārtota ūdenssaimniecība? Dzeramā ūdens apgādes un notekūdeņu novadīšanas sistēmas ir izveidotas sen un darbojas slikti? Ūdens kvalitāte ir tāda, ka to nav iespējams lietot uzturā bez bažām par savu veselību? Jums ir apnicis pirkt dzeramo ūdeni veikalā, kaut arī tas it kā tiek saražots un ir pieejams Jūsu virtuvē? Vai arī - ūdens Jūsu mājā tik bieži pazūd un nekad nevar zināt – kad tas būs, bet kad – nē? Jūs dzīvojat trešajā stāvā un ūdens no krāna netek nekad? Vēlaties rūpēties par dabu, nepiesārņot Jūsu tuvējo upīti vai ezeru, bet sadzīves notekūdeņi nonāk apkārtējā vidē nepietiekami attīrīti? Jūsu ciemā nepieciešams atjaunot vai uzstādīt jaunas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas?

Ja atbilde uz vienu vai vairākiem no šiem jautājumiem ir pozitīva, tad Jūsu pašvaldībai jau sen ir laiks īstenot ūdenssaimniecības sakārtošanas (ŪS) projektu!

Ja Jūs savā pašvaldībā vai komunālās saimniecības uzņēmumā esat tas cilvēks, kurš īsteno ūdenssaimniecības sakārtošanas projektu, tad šis Ceļvedis palīdzēs Jums un sekmēs prasību izpildi šāda projektu realizācijā. Vai Jums noderētu vēl kāds palīgs? Labi – dosim Jums palīgā Kasparu!

Kasparus patiesībā ir tāds pats kā Jūs, tikai – papildus visām Jūsu zināšanām un īpašībām, Kasparam ir liela pieredze, kas iegūta īstenojot vairāk nekā 250 šādus projektus kopā ar *Vides investīciju fondu (Fondu)*.

Viņš zina vājās vietas projektos un prot izvairīties no citu projektu īstenošanas pieļautajām kļūdām! Ja esat mierā ar šādu palīgu, tad varam sākt!

Kasparus nāk Jums palīgā tajā brīdī, kad Jūs jau esat saņēmuši projektam finansiālu atbalstu no Eiropas Savienības struktūrfonda un noslēguši līgumu ar Starptautisko institūciju (Centrālo finanšu un līgumu aģentūru - *CFLA*).

Tā kā Jūsu projekts tiks daļēji finansēts ar starptautisko finanšu institūciju, Eiropas Savienības vai tās dalībvalstu finanšu līdzekļiem, Jums būs daudz jāstrādā kopā ar *CFLA*. Taču, ja viss izdosies, lielāko daļu no projektā ieguldītajiem līdzekļiem varēsiet saņemt atpakaļ!

Bet kā tad ar pašu līdzfinansējuma daļu? Jums nav lieku līdzekļu, viss ir saplānots gadiem uz priekšu un - arī rocība nav pārāk liela! Arī šīs grūtības var pārvarēt – Kasparus palīdzēs pašu līdzfinansējuma daļas segšanai nepieciešamo aizdevumu saņemt *Fondā!*

Lai būtu droši, ka neko neaizmirsīsiet, ņemiet rokā šo ceļvedi! Tas tika izstrādāts, lai palīdzētu Jums labāk sagatavot projektus finansējuma piesaistei no *Fonda*. Šis materiāls sniedz informāciju par projekta īstenošanas posmiem, nepieciešamā aizdevuma saņemšanas un atmaksas procesu, gatavojamajiem dokumenti, tajā ir izskatīti arī citi jautājumi, kam jāpievērš īpaša uzmanība finansējuma sakarā. Varam sākt?

Projekta plānošana

Projektiem pieejamie ES finanšu resursi

Vispirms, nedaudz par to, kādi Eiropas Savienības (ES) finanšu līdzekļi ir pieejami un kur tos atrast.

Latvija kā ES dalībvalsts izmanto ES sniegto finanšu palīdzību mūsu valsts ekonomiskajai un sociālajai attīstībai. Lielākie finanšu instrumenti, kuru ietvaros Latvija saņem ES finanšu palīdzību, ir **ES struktūrfondi**:

- ✓ Kohēzijas fonds (KF);
- ✓ Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF);
- ✓ Eiropas Sociālais fonds (ESF).

Latvija piedalās un saņem ievērojamus finanšu līdzekļus arī dažādās citās ES finansētās programmās. Kopumā, Valsts kancelejas sagatavotajā informatīvajā materiālā par ES programmām Latvijā ir iekļautas norādes aptuveni par 50 ES programmām, kurās finansējumam var pieteikties valsts un pašvaldību institūcijas, sabiedriskās organizācijas, uzņēmumi un mācību iestādes.

Šajā apkopojumā ir iekļauts katras programmas nosaukums, mērķi, kopējais finansējums, iespējamie finansējuma saņēmēji, kā arī - norādīta kontaktpersona Latvijā, kas var sniegt papildu informāciju par konkrēto programmu.

Tu vari iegūt vairāk!

Informācija par šo tēmu <http://www.es.gov.lv/tavas-iespejas/es-programmas>

Par ES fondu vadību kopumā Latvijā atbild LR Finanšu ministrija – ES fondu vadošā iestāde. Lauksaimniecības un zivsaimniecības nozares atbalstu 2007. - 2013.g. periodā koordinē Zemkopības ministrija, administrējot Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Zivsaimniecības fondu (EZF). Vairāku ES fondu, programmu un citu finanšu instrumentu apgūvē strādā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (**VARAM**).

Ūdenssaimniecības (ŪS) projektiem ir pieejami KF aktivitātes 3.5.1.1. "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijas ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000" ERAF aktivitātes 3.4.1.1. "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000" un līdzekļi.

Nem vērā!

ŪS projektu īstenošanai ir pieejami KF un ERAF līdzekļi. Pašu līdzfinansējuma daļai var saņemt aizdevumu Valsts kasē vai Fondā

Tu vari iegūt vairāk!

Informācija par šo tēmu <http://www.varam.gov.lv/lat/fondi/>

Kāpēc nepieciešams realizēt ŪS sakārtošanas projektus?

Ūdenssaimniecības (ŪS) projektu izstrādes galvenais mērķis ir pašvaldības ūdenssaimniecības pakalpojumu uzlabošana. ŪS sistēmas raksturojums un kvalitātes prasības ir noteiktas vairākās ES direktīvās un LR normatīvajos aktos.

Likums „Par pašvaldībām” nosaka, ka pašvaldībai ir pienākums organizēt ūdensapgādes pakalpojumus un, ka dzeramā ūdens piegādātājs ir atbildīgs par patērētājam piegādātā ūdens kvalitāti un arī par veiktajiem pasākumiem dzeramā ūdens kvalitātes nodrošināšanai.

Parasti ūdenssaimniecības pakalpojumus sniedz pati pašvaldība vai speciāli izveidots uzņēmums. Ja ūdenssaimniecības infrastruktūras rekonstrukcijai vai jaunas izbūvei plānots piesaistīt **ES struktūrfonda**, valsts budžeta vai pašvaldības finansējumu, nepieciešams ievērot MK 18.12.2007. noteikumus Nr.912 „Ūdensapgādes, notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas būvju būvniecības kārtība”.

Būtiskākās ES direktīvas:

- ✓ Padomes Direktīva 98/83/EK (1998. gada 3. novembris) par dzeramā ūdens kvalitāti;
- ✓ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (Ūdens struktūrdirektīva);
- ✓ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/118/EK (2006. gada 12. decembris) par gruntsūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu un pasliktināšanos.

Būtiskākie Latvijas Republikas normatīvie akti:

- ✓ MK 29.04.2003. noteikumi Nr.235 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība";
- ✓ MK 12.03.2002. noteikumi Nr.118 "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti";
- ✓ MK 20.01.2004. noteikumi Nr.43 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika";
- ✓ MK 10.10.2006. noteikumi Nr.833 "Ekspluatācijas aizsargjoslu noteikšanas metodika gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem";
- ✓ MK 21.07.1998. noteikumi Nr. 256 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 221-99 "Ēku iekšējais ūdensvads un kanalizācija";"
- ✓ MK 15.06.1999. noteikumi Nr. 214 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 222-99 "Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves";"
- ✓ MK 08.04.1997. noteikumi Nr.239 "Zemes dziļņu izmantošanas noteikumi";
- ✓ MK 21.06.2005. noteikumi Nr. 448 "Noteikumi par valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnēm un to izmantošanas kārtību, valsts nozīmes derīgo izrakteņu izmantošanas kārtību, kā arī zemes dziļņu izmantošanas atļauju vai licenču izsniegšanas konkursa vai izsoles kārtību".

Nem vērā!

Pašvaldībai ir pienākums organizēt ūdenssaimniecības pakalpojumus. Parasti tos sniedz pati pašvaldība vai speciāli izveidots uzņēmums

Tu vari iegūt vairāk!

Informāciju par šo tēmu sniedz "Rokasgrāmata pašvaldībām par ūdenssaimniecības pakalpojumu organizēšanu"

http://www.varam.gov.lv/lat/fondi/udenssaimniecibas_projekti/?doc=10283).

Līdzfinansējuma saņemšanas nosacījumi

ES struktūrfonda līdzfinansējuma saņemšanu projektu realizācijai 2007.-2013.gadā reglamentē virkne ES normatīvo aktu, no kuriem nozīmīgākais ir Padomes 2006.gada 11. jūlija regula Nr.1083/2006, kas nosaka vispārīgus noteikumus par ERAF, ESF un KF izmantošanu.

Latvijas normatīvo aktu sistēmā ES fondu vadību regulē **ES struktūrfundu** un Kohēzijas fonda vadības likums, kas nosaka ES fondu vadībā iesaistīto institūciju un ES fondu finansējuma saņēmēja tiesības un pienākumus, ES fondu vadībā iesaistīto institūciju lēmumu pieņemšanas, apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtību u.c., kā arī Ministru kabineta noteikumi.

Nem vērā!

Līdzfinansējuma saņemšanas nosacījumi tiek definēti projektu pieteikumu konkursu noteikumos, izsludinot pieteikšanos uz šo finansējumu

Tu vari iegūt vairāk!

Informācija par šo tēmu <http://www.esfondi.lv/page.php?id=508>).

Viens no galvenajiem faktoriem plānotā projekta kvalitātei un līdzfinansējuma saņemšanai ir detalizēti izstrādāts projekta tehniski ekonomiskais pamatojums (TEP) un tā atbilstība pašvaldības stratēģiskās plānošanas dokumentiem. Tā ir iespējams nodrošināt, ka piešķirtie **ES struktūrfundu** līdzekļi tiks izmantoti efektīvi un atbilstoši projektā nosprausto mērķu sasniegšanai.

Bez tam, Jums pašiem ir svarīgi saprast un parādīt, kā būsiet spējīgi apsaimniekot un tālāk attīstīt jaunradīto vai uzlaboto infrastruktūru un sekmēt ilgtspējīgas attīstības principu ieviešanu savā reģionā.

Galvenie jautājumi, kas jāatspoguļo TEP:

- ✓ esošās situācijas raksturojums ūdenssaimniecībā;
- ✓ pašvaldības attīstības vajadzību izvērtējums;
- ✓ iespējamo risinājumu (alternatīvu) salīdzinājums un piemērotākā risinājuma izvēle;
- ✓ izvēlēto risinājumu ieviešanas plāns.

TEP izstrādi veic pašvaldības vai ūdenssaimniecības pakalpojuma sniedzēja speciālisti vai konkursa rezultātā izvēlēts konsultants (ūdenssaimniecības nozares speciālists), balstoties uz tehniskajām specifikācijām, kas tiek sagatavotas individuāli katram projektam. TEP izstrādei nepieciešams piesaistīt finanšu, tehniskos, vides un institucionālos speciālistus.

Nem vērā!

TEP izstrāde ir izvirzīta par priekšnoteikumu ES struktūrfundu un valsts budžeta līdzekļu piešķiršanai projektam

Tu vari iegūt vairāk!

Informāciju par šo tēmu sniedz "Vadlīnijas tehniski ekonomiskā pamatojuma izstrādei KF un ERAF finansētiem projektiem ūdenssaimniecības sektorā":

http://www.varam.gov.lv/lat/fondi/udenssaimniecibas_projekti/?doc=6197

Statistiskā informācija par konsultantu iesniegtajiem un ŪBK akceptētajiem ERAF projektu TEP un projektu īstenošanu par konsultantiem sniegtās atsauksmes:
http://www.varam.gov.lv/lat/fondi/udenssaimniecibas_projekti/?doc=11454

Projekta īstenošanas posmi

Pēc tam, kad TEP ir izstrādāts un projektam tiek plānots piesaistīt **ES struktūrfondu** līdzfinansējumu, projekta īstenošanā ir sekojoši posmi:

- ✓ projekta iesnieguma sagatavošana un iesniegšana;
- ✓ projekta izvērtēšana un apstiprināšana;
- ✓ vienošanās vai civiltiesiskā līguma slēgšana par projekta ieviešanu;
- ✓ iepirkuma process;
- ✓ tehniskā projekta izstrāde;
- ✓ projekta finansējuma piesaiste;
- ✓ būvniecības process;
- ✓ projekta noslēgums;
- ✓ projekta pēcieviešanas uzraudzība un nepieciešamo atskaišu sagatavošana.

Projekta finanšu plānošana

Plānojot projekta finanses, jāsaprot sekojoši jēdzieni:

- ✓ projekta kopējais finansējums;
- ✓ attiecināmās izmaksas;
- ✓ **ES struktūrfonda** līdzfinansējums;
- ✓ pašu (pašvaldības) līdzfinansējums;
- ✓ avanss;
- ✓ aizdevums (**ES struktūrfonda** līdzekļu priekšfinansēšanai, PVN priekšnodokļa apmaksai un / vai pašvaldības līdzdalības daļas finansējumam).

Nem vērā!

Kļūdas projektu finanšu plānošanā var izraisīt ievērojamas grūtības projekta īstenošanas laikā un pēc tā

Biežāk sastopamās kļūdas projektu finanšu plānošanā:

- ✓ nepareizi noteiktu projekta investīciju izmaksas. Šajā gadījumā, pēc iepirkuma procesa noslēgšanās var nepietikt naudas līgumu slēgšanai;
- ✓ nepareizi aprēķinātas uzturēšanas izmaksas. Pēc projekta realizācijas, ŪS pakalpojumu tarifi var nenosegt infrastruktūras objektu uzturēšanu;
- ✓ pārāk optimistiskas ienākumu prognozes. Šādā gadījumā sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam var nepietikt darbībai nepieciešamo apgrozāmo līdzekļu;
- ✓ pārāk pesimistiskas ienākumu prognozes. Tādā veidā tiek nepamatoti samazināts iespējamais **ES struktūrfondu** līdzfinansējums.

Nem vērā!

Lai noteiktu nepieciešamo Projekta finansējuma apjomu, termiņus un sadalījuma pa finansējuma avotiem, ir jāsaprot naudas plūsmas prognoze

Naudas plūsmas prognoze (NPP)

Naudas plūsmas prognoze jāsatavo par visu projekta realizācijas laiku, sākot ar projekta realizācijas pirmo gadu, sadalījumā par katru mēnesi. Projektu naudas plūsma sastāv no naudas līdzekļu ieņēmumu un izdevumu daļas.

Projekta naudas plūsmas prognozi sagatavo šādā secībā:

- ✓ attiecināmo un neattiecināmo izdevumu prognoze;
- ✓ pieejamā **ES struktūrfonda** finansējuma prognoze;
- ✓ pieejamie finansējuma saņēmēja paša līdzekļi;
- ✓ izdevumu segšanai nepieciešamais papildus finansējums (aizņēmums).

Datus grupē pa pozīcijām šādā secībā:

- ✓ pieejamais finansējums attiecināmajiem izdevumiem (projektam piešķirtie līdzekļi saskaņā ar noslēgto līgumu vai vienošanos par projekta īstenošanu):
  - **ES struktūrfonda** līdzekļi;
  - valsts budžets;
  - pašvaldības budžets / pašvaldības uzņēmuma līdzekļi;
- ✓ atbilstoši noslēgtajam līgumam vai vienošanās par projekta īstenošanu, izdevumus plāno atbilstoši noslēgto līgumu attiecināmajiem izdevumiem, sagrupējot atbilstoši plānotajiem vai noslēgtajiem līgumiem;
- ✓ neattiecināmie izdevumi, atsevišķi norādot neattiecināmos izdevumus PVN segšanai un pārējos neattiecināmos izdevumus. Pārējos neattiecināmos izdevumus atšifrē pa izdevumu veidiem.

NPP sagatavošanas vispārīgie principi

Vispārīgie principi, kas jāievēro sagatavojot naudas plūsmas prognozi (NPP):

- ✓ naudas plūsmas atlikums mēneša beigās plānā nedrīkst būt negatīvs;
- ✓ gadījumā, ja sastādot naudas plūsmas grafiku, kādā laika periodā veidojas negatīvs atlikums:
  - nepieciešams plānot īstermiņa aizdevuma ņemšanu uz šo laika periodu tādā apjomā, kāda ir negatīvā summa, ielānojot arī šī aizdevuma atmaksu;
  - ja negatīvā summa ir neliela, vēlreiz rūpīgi jāizskata naudas ieņēmumu un izdevumu termiņi - varbūt ir iespējams samazināt naudas deficītu, mainot termiņus (tādos gadījumos, projekta realizācijas laikā radīsies reālas grūtības ar maksājumiem).
- ✓ plānojot naudas plūsmu, vēlams, lai atlikums mēneša sākumā būtu par 15 - 20% lielāks nekā mēnesī paredzētie izdevumi;
- ✓ būvniecības līgumu ietvaros nepieciešams ņemt vērā darbu veikšanas sezonālītātes raksturu;
- ✓ pilnīgi precīzi izplānot naudas plūsmu pa mēnešiem, trim līdz pieciem gadiem, neviens nav spējīgs, tāpēc sākot realizēt projektu var būt izmaiņas plānotajos ieņēmumos un izdevumos.

Nem vērā!

Būvdarbu intensitāte vasaras un ziemas sezonā būtiski atšķiras. Dažādās projekta stadijās maksājumu apjoms ir ievērojami atšķirīgs

Projektēšanas stadijā maksājumu apjoms ir ievērojami mazāks kā būvniecības stadijas laikā. Ja projekts paredz atsevišķu iekārtu iegādi, veidojas ievērojamu izmaksu brīži. Naudas plūsmas prognozē ir jāatspoguļo naudas kustība par katru mēnesi, tad tajā būs uzskatāmi redzami projekta ietvaros radušos izdevumu segšanai nepieciešamie finanšu resursi katrā mēnesī.

Ja plānojot naudas plūsmu, nebūs ņemti vērā visi izdevumi un to rašanās laiks vai būs pārvērtēti ieņēmumu apjomi un termiņi, īstenojot projektu, var rasties nopietnas grūtības ar finanšu līdzekļiem.

Nem vērā!

Naudas plūsmas prognoze sniedz nepieciešamo informāciju pašam finansējuma saņēmējam -kad vajadzīgs aizdevums, kad jāmaksā izpildītājam

Kur ņemt informāciju NPP sagatavošanai?

NPP sagatavo balstoties uz informāciju, kas iekļauta TEP. Ja ir noslēgti būvniecības vai pakalpojuma līgumi, jāizmanto aktuālā informācija par maksājumiem, kas saņemta no projekta izpildītājiem. Jo precīzāk tiks sastādīta naudas plūsmas prognoze, jo mazāks būs risks, ka kādā posmā finanšu līdzekļu varētu pietrūkt.

Finansējuma atgūšana

Aprēķinot atgūstamo finansējumu no **CFLA**, jāņem vērā sekojoši nosacījumi:

- ✓ avansa maksājumu var saņemt 25 dienu laikā pēc civiltiesiskā līguma vai vienošanās par projekta īstenošanu parakstīšanas;
- ✓ avansa lielums var svārstīties 20 % - 50% robežās no projektam piešķirtā **ES struktūrfonda** un valsts budžeta finansējuma (ja tāds ir paredzēts);
- ✓ avansa maksājumu un starpmaksājumu kopsummas maksimālais īpatsvars no kopējā projektam piešķirtā KF vai ERAF un valsts budžeta finansējuma ir 90 %;
- ✓ paredzot pieejamā finansējuma izmantošanu no pārējiem avotiem kārtējā periodā, jāievēro princips, ka minētie avoti papildina iepriekšējā perioda naudas līdzekļu atlikumu un šajā periodā plānotos **ES struktūrfonda** un valsts budžeta līdzekļus līdz summai, kas ir nepieciešami attiecināmo izdevumu segšanai šajā periodā;
- ✓ starpmaksājuma aprēķina pamatā ir attiecināmie izdevumi, kurus plāno laikposmā no iepriekšējā maksājuma pieprasījumā iekļauto attiecināmo izdevumu perioda beigām līdz kārtējā maksājuma pieprasījumu iesniegšanas termiņam;
- ✓ maksājuma pieprasījumu var iesniegt **CFLA** ne biežāk, kā reizi mēnesī, par summu, kas ir noteikta civiltiesiskajā līgumā vai vienošanās par projekta īstenošanu;
- ✓ starpmaksājumu saņem 25 darba dienu laikā pēc kvalitatīva projekta maksājuma pieprasījuma iesniegšanas **CFLA**;
- ✓ noslēguma maksājumu aprēķina, no kopējā projektam apstiprinātā ES finansējuma un valsts budžeta finansējuma apjoma vai, ja ir noslēgti projekta īstenošanas līgumi - no projekta ietvaros noslēgto līgumu summai atbilstošā KF vai ERAF finansējuma un

valsts budžeta finansējuma atņemot projekta īstenošanas gaitā saņemto vai plānoto avansa maksājumu un starpposma maksājumu kopsummu.

Tu vari iegūt vairāk!

Informāciju par šo tēmu sniedz "Rokasgrāmata finansējuma saņēmējiem projektu finanšu vadībai" <http://www.varam.gov.lv/lat/fondi/kohez/?doc=6625>

Kļūdas projektu ieviešanā

Plānojot projektu, ņemiet vērā citu projektu īstenošanu biežāk pieļautās kļūdas.

Biežāk novērojamās kļūdas un problēmas ŪS projektu realizācijā ir:

- ✓ “mākslīgi” aprēķini TEP sagatavošanas gaitā;
- ✓ institucionālās izmaiņas projekta realizācijas gaitā;
- ✓ kļūdas iepirkuma procesa organizēšanā;
- ✓ izmaksu attiecināmības problēmas;
- ✓ projekta realizācijas termiņa ievērošana;
- ✓ kļūdas apstākļu neparedzamības noteikšanā;
- ✓ zema aktivitāte projekta mērķu sasniegšanā;
- ✓ pārāk maza pašvaldības iesaistīšanās projekta īstenošanā;
- ✓ zema kapacitāte un nepietiekama kontrole.

Neatbilstības iepirkuma procesa organizēšanā

Iepirkuma procesā konstatētās neatbilstības var izraisīt noteiktas finanšu korekcijas. Tās tiek veiktas saistībā ar konkrētām neatbilstībām, kas konstatētas Jūsu darbībās. Veiktās korekcijas izpaužas kā visa vai daļēja publiskā ieguldījuma projektā atcelšana, ņemot vērā neatbilstību būtību, nopietnību un nodarītos finansiālos zaudējumus.

Biežāk sastopamās kļūdas iepirkuma procesā:

- ✓ līguma slēgšanas tiesības tiek piešķirtas, nenodrošinot atbilstību EK publiskā iepirkuma direktīvās noteiktajām publicitātes prasībām un/vai Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām.
Šis ir būtisks EK noteikumu pārkāpums. Tas pats attiecas arī uz gadījumiem, kad pasūtītājs nav publicējis paziņojumu par iepirkumu IUB mājas lapā. Ar to saistītā finanšu korekcija:
  - tiek piemērota no līguma vērtības;
  - standarta finanšu korekcija ir 100%.
- ✓ līguma slēgšanas tiesību piešķiršana bez konkursa gadījumā, ja nav neparedzamu apstākļu izraisītas ārkārtas vajadzības vai ja nav neparedzamu apstākļu attiecībā uz papildu darbu un pakalpojumiem vai piegādēm. Ar to saistītā finanšu korekcija:
  - tiek piemērota no papildu darbu (līguma) vērtības;
  - standarta finanšu korekcija ir 25%;
  - gadījumos, kad papildu līgumu (rakstiski formulētu vai nē), kas neatbilst EK publiskā iepirkuma direktīvām, kopējā summa nepārsniedz direktīvās noteikto sliekšni un 50% no sākotnējā līguma vērtības, korekcijas apmēru samazina līdz 25% no papildu darbu (līguma) vērtības.

- ✓ papildu darbi vai pakalpojumi, kas radušies neparedzamu apstākļu dēļ, kas pārsniedz direktīvās noteiktos limitus (50%). Ar to saistītā finanšu korekcija:
  - tiek piemērota summai, kura pārsniedz 50% no sākotnējā līguma vērtības;
  - korekcija ir 100%

- ✓ nelikumīgu vērtēšanas kritēriju piemērošana.

Līguma slēgšanas tiesības tiek piešķirtas, piemērojot nelikumīgus vērtēšanas kritērijus (piemēram, atlases kritēriju piemērošana līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai, neatbilstība kritērijiem, kurus pasūtītājs ir noteicis paziņojumā par līgumu vai iepirkuma dokumentācijā, vai arī nepareiza un/vai diskriminējoša vērtēšanas kritēriju piemērošana). Pie vērtēšanas kritēriju nepareizas / diskriminējošas piemērošanas var minēt to, ka pasūtītājs neievēro dokumentācijā noteikto punktu piešķiršanas kārtību. Ar to saistītā finanšu korekcija:

- korekcija tiek piemērota no līguma vērtības;
  - standarta finanšu korekcija – 25%;
  - šo apmēru var samazināt līdz 10% vai 5% atkarībā no pārkāpuma būtiskuma.
- ✓ līgumā ietverto darbu apjoma samazināšana, nesamazinot līguma vērtību.
- Līguma slēgšanas tiesības tiek piešķirtas, taču pēc tam līgumā ietverto darbu apjoms tiek samazināts, proporcionāli nesamazinot līguma vērtību. Šī korekcija attiecas arī uz gadījumiem, kad samazinātais apjoms tiek izmantots citu darbu veikšanai. Ar to saistītā finanšu korekcijas:
- samazinātā darbu apjoma vērtībā, kā arī 25% no paveikto darbu vērtības;
  - ja vērtība tiek samazināta, tad 25% no samazinātās vērtības (līdz 10% izmaiņas) vai arī 25% no līguma summas.

- ✓ līguma slēgšanas tiesības tiek piešķirtas, taču netiek nodrošināta atbilstība atsevišķiem papildu elementiem.

Piemēram, paziņojums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu netiek publicēts. Ja šāda veida pārkāpums ir tikai formāls bez potenciālas finansiālas ietekmes, korekcijas netiks veiktas. Ar to saistītā finanšu korekcija:

- finanšu korekcija - 10%
  - korekcija šajā gadījumā var būt arī 2% vai 5% no līguma vērtības atkarībā no pārkāpuma nopietnības un no tā, vai pārkāpums atkārtojas konkrētā projektā
- ✓ iepirkuma līgums noslēgts, neievērojot publisko iepirkumu regulējošajos normatīvajos aktos noteikto nogaidīšanas termiņu vai aizliegumu slēgt līgumu. Ar to saistītā finanšu korekcija ir 10%.

- ✓ vienlīdzības principa pārkāpums.

Līguma slēgšanas tiesības piešķirtas atbilstīgi publicitātes noteikumiem, taču vērtēšanas procedūrā ir pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips attiecībā uz uzņēmējiem - līguma izpildes laikā tiek pārkāpti nolikumā paredzētie nosacījumi, kas bija spēkā attiecībā uz visiem pretendentiem, kas piedalījās iepirkumā.

Tu vari iegūt vairāk!

Skaidrojumu par finanšu korekciju būtību un piemērošanu *ES struktūrfondu* 2007. -2013. gada plānošanas perioda projektos sniedz "Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu ES struktūrfondu finansētajos projektos":

http://www.esfondi.lv/upload/00-vadlinijas/10_10_vadlinijas_finansu_korekcijas.pdf

Aizdevuma plānošana

Aizdevuma apjoma aprēķins

Pēc līdzfinansējuma līguma parakstīšanas ar **CFLA**, lai plānotu nepieciešamā aizdevuma apjomu, jāzina:

- ✓ projekta kopējās izmaksas;
- ✓ būvnieks un būvniecības izmaksas;
- ✓ atbalsta apjoms (fiksēts līgumā ar **CFLA**);
- ✓ papildus nepieciešamo līdzekļu apjoms;
- ✓ līdzekļu saņemšanas laika grafiks.

Aizdevuma apjomu ietekmē sekojoši faktori:

- ✓ plānotie **ES struktūrfonda** līdzekļi vispirms ir jāfinansē Jums pašiem (izņemot saņemto avansu);
- ✓ PVN ir jāsamaksā priekšnodokļa veidā;
- ✓ parasti Jums nav pietiekamu līdzekļu pašu līdzfinansējamās daļas segšanai;
- ✓ saņemtais avanss (dažādām projektu konkursu kārtām ir bijis dažāds pieejamā avansa apjoms, izplatītākais gadījums ir, ka avanss ir 50% no ERAF līdzfinansējuma daļas).

Nem vērā!

Plānojot aizdevuma apjomu, jāatceras, ka vēlāk atgūstamie līdzekļi vispirms ir jāfinansē Jums pašiem (izņemot saņemtais avanss)

Aizdevuma apjomu var aprēķināt sekojoši:

ES(p) + PVN(p) + Vb + PL - Lpašv. – Av = Kr, kur:

- ES(p)** - līdzekļi **ES struktūrfonda** maksājumu priekšfinansēšanai (parasti 85% no projekta attiecināmajām izmaksām);
- PVN(p)** - līdzekļi PVN priekšnodokļa apmaksai;
- Vb** - valsts finansējuma daļa (pieejama atsevišķos projektu konkursos, līdz 10% no attiecināmajām izmaksām);
- PL** - pašu (pašvaldības) līdzfinansējuma daļa projektā (parasti - līdz 15% no attiecināmajām izmaksām);
- Lpašv.** - pieejamie pašu līdzekļi pašvaldības līdzfinansējuma daļai;
- Av** - no **CFLA** saņemtais (vai pieejamais) avanss (parasti - līdz 50% no attiecināmajām izmaksām);
- Kr** - plānojamais (nepieciešamais) Aizdevuma apjoms.

Aprēķinot nepieciešamo aizdevuma apjomu, papildus jāņem vērā, ka Jums desmit dienu laikā pēc **ES struktūrfonda** un valsts finansējuma saņemšanas ir jāatmaksā **Fondam** no **CFLA** saņemtie līdzekļi, kā arī - desmit dienu laikā pēc projekta realizācijas jāatmaksā **Fondam** saskaņā ar likumu "Par pievienotās vērtības nodokli" saņemtais priekšnodoklis par Projekta realizācijas gaitā iegādātajiem pamatlīdzekļiem.

Plānojot projekta finanses un nepieciešamo aizdevuma apjomu, nedrīkst paredzēt atgūto **ES struktūrfonda**, valsts finansējuma vai PVN līdzekļu atkārtotu ieguldīšanu projekta realizācijā.

Nem vērā!

Atgūto ES struktūrfondu, valsts finansējuma vai PVN līdzekļu atkārtotu ieguldīšanu projekta realizācijā plānot nedrīkst

Plānojot aizdevuma apjomu:

- ✓ jāuzmanās no pārlieka optimisma, plānojot finansējuma atgūšanas laiku;
- ✓ jāpārskata projekta komponentes un jāizvērtē finanšu pietiekamība tieši tajos Projekta realizācijas etapos, kad paredzēta atsevišķu, dārgu iekārtu iegāde

Nem vērā!

ES struktūrfonda līdzekļu atgūšanas laiks var ilgt no 30 dienām līdz 6 mēnešiem atkarībā no projekta specifikas

Nem vērā!

Atmaksa no ES fondu līdzekļiem tiek veikta tikai par tiem izdevumiem, kas veikti, pilnībā ievērojot ES un LR saistošo likumdošanu

Tu vari iegūt vairāk!

Informācija par ES fondu līdzekļu atmaksas nosacījumiem un **CFLA** iesniedzamajiem dokumentiem: <http://www.CFLA.gov.lv/lv/strukturfondi-un-kohezijas-fondi/paligs-finansejuma-sanemejiem/projekta-ieviesana>

Aizdevuma termiņš

Ūdenssaimniecības projektu plānotais realizācijas laika posms var būt ne ilgāks kā 24 mēnešus ERAF projektiem un ne ilgāks kā 48 mēnešus Kohēzijas fonda līdzfinansētiem projektiem.

Fonda aizdevumi ES līdzfinansētiem projektiem pēc to izmantošanas termiņa nosacīti dalās īstermiņa (**ES struktūrfonda** līdzekļu daļas priekšfinansēšanai un PVN priekšnodokļa apmaksai saņemtās summas) un ilgtermiņa aizdevuma (pašu līdzfinansējuma daļas finansēšanai saņemtās summas) daļās.

Abas aizdevuma daļas Jums tiek piešķirtas un izmantotas vienlaicīgi. Īstermiņa aizdevuma daļu Jūs atmaksājat jau projekta realizācijas laikā, bet ilgtermiņa daļu - ilgākā laika periodā (parasti no 5- 20 gadiem).

Desmit dienu laikā pēc **ES struktūrfondu** un valsts finansējuma saņemšanas, Jums ir jāatmaksā **Fondam** no **CFLA** saņemtie līdzekļi, kā arī - desmit dienu laikā pēc projekta realizācijas jāatmaksā **Fondam** saskaņā ar likumu "Par pievienotās vērtības nodokli" saņemtais priekšnodoklis par Projekta realizācijas gaitā iegādātajiem pamatlīdzekļiem. Tādā veidā tiek dzēsta aizdevuma īstermiņa daļa un atlikusī izmantotā aizdevuma tiek atmaksāta **Fondam** ilgtermiņā, saskaņā ar savstarpējā aizdevuma līguma nosacījumiem.

Pēc nepieciešamo aprēķinu veikšanas, Jums jāpieņem lēmums par aizdevēja izvēli un jāuzsāk aizdevumu saņemšanas process. Jums ir divas reālas iespējas – izmantot Valsts kases vai **Fonda** aizdevumu, taču Kaspars Jums iesaka izvēlēties Vides investīciju fondu – tur Jums ne vien aizdos naudu uz labākiem procentiem, bet arī – palīdzēs projekta realizācijā.

Fonda aizdevumu izsniegšanas nosacījumi

Fonda aizdevumu Jūs varat izmantot vienam vai vairākiem sekojošiem mērķiem:

- ✓ **ES struktūrfonda** līdzekļu daļas priekšfinansēšanai;
- ✓ PVN priekšnodokļa apmaksai;
- ✓ pašu līdzfinansējuma daļas segšanai (aizdevuma ilgtermiņa daļa).

Fonds izsniedz aizdevumus projektiem:

- ✓ kuru realizācija dos ievērojamu kvalitatīvi un kvantitatīvi novērtējamu vides uzlabojumu;
- ✓ kas ir finansiāli dzīvotspējīgi - projektiem ir nodrošināts finansējums visu projekta ieviešanas izmaksu segšanai un projekti ģenerēs pietiekamus ieņēmumus, lai segtu visas darbības izmaksas, ieskaitot **Fonda** aizdevuma pamatsummas un procentu atmaksu.

Fonds piešķir aizdevumus projektiem gan pašvaldību, gan privātajā sektorā šādās jomās:

- ✓ dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošana;
- ✓ notekūdeņu attīrīšana;
- ✓ videi draudzīga siltumapgāde;
- ✓ tīrāka ražošana;
- ✓ ēku siltināšana;
- ✓ atkritumu otrreizēja izmantošana

Fonda aizdevuma galvenie nosacījumi pašvaldībām 2012. gadā:

- ✓ procentu likme – no 1.5% latos un no 3% eiro
- ✓ aizdevuma termiņš – līdz 20 gadiem
- ✓ aizdevuma valūta – lati vai eiro
- ✓ atliktais maksājums – līdz 24 mēnešiem
- ✓ aizdevuma summa – no Ls 10 000
- ✓ komisijas maksa – 0%
- ✓ aizdevums – līdz 100% no kopējām projekta izmaksām
- ✓ aizdevuma nodrošinājums – pašvaldības garantija.

Tu vari iegūt vairāk!

Informācija par šo tēmu http://www.lvif.gov.lv/?object_id=279

Fonda informatīvais atbalsts Projektu īstenotājiem

Atbilstoši darbības stratēģijai, viens no **Fonda** galvenajiem darbības virzieniem ir Jūsu informēšana par aktuālajiem ar sekmīgu vides projektu realizāciju saistītajiem jautājumiem.

Šī darbības virziena galvenās sastāvdaļas ir:

- ✓ informatīvo semināru organizācija (tajā skaitā - ar projektu vietu apmeklējumiem);
- ✓ specializētās interaktīvās vietnes www.videsrisinajumi.lv uzturēšana;
- ✓ vadlīniju sagatavošana projektu īstenotājiem;
- ✓ **Fonda** speciālistu izbraukumi un konsultācijas.

Fonds regulāri rīko seminārus visos Latvijas reģionos, tajā skaitā – ar izbraukumiem uz sekmīgi realizēto Projektu vietām, informējot par:

- ✓ priekšnosacījumiem sekmīgai vides projektu īstenošanai;
- ✓ vides projektu plānošanas un realizācijas gaitu;
- ✓ finansējuma piesaistīšanas iespējām vides projektu realizācijai;
- ✓ pēcieviešanas monitoringu;
- ✓ citiem ar vides problemātiku saistītajiem aktuālākajiem jautājumiem;

Jums regulāri tiek radīta iespēja iegūt vērtīgu informāciju gan no **VARAM** un **Fonda** speciālistiem, gan citiem projektu īstenotājiem par katru no sekmīgi realizēta vides projekta īstenošanas etapiem.

Nem vērā!

Fonds rīko seminārus pašvaldību darbiniekiem un citiem interesentiem, nodrošinot iespēju iegūt vērtīgu informāciju par ŪS projektiem

Sabiedrības pilnvērtīgākai informēšanai par vides jautājumiem, 2010. gadā EEZ projekta „Jaunāko tehnoloģisko risinājumu sekmīga ieviešana vides projektu realizācijā” ietvaros **Fonds** izstrādāja specializētu interneta vietni www.videsrisinajumi.lv, kurā vienviet apkopota visa ar vides problemātiku saistītā informācija.

Fonda sagatavotais ceļvedis sekmīgai projekta realizācijai ir izveidots kā papildus materiāls tiem Finansējuma saņēmējiem (darbiniekiem), kuri pieņem lēmumus par projektu īstenošanu, finansēšanas avotiem un realizē tos. Vadlīnijas izstrādātas ne vien lai palīdzētu pašvaldībām labāk sagatavot projektus, bet arī - lai tie maksimāli atbilstu sekmīgai finansējuma piesaistei no **Fonda**.

Tu vari iegūt vairāk!

Informācija par šo tēmu http://www.lvif.gov.lv/?object_id=280

Projektu publicitāte

Projektu publicitātes prasības ESF, ERAF, KF projektos 2007.-2013.g. plānošanas periodā nosaka Eiropas Komisijas regula (EK) Nr. 1828/2006.

Balstoties uz šīs regulas noteikumiem, LR Finanšu ministrija ir izstrādājusi "Eiropas Savienības fondu 2007. - 2013. gada plānošanas perioda publicitātes vadlīnijas Eiropas Savienības fondu finansējuma saņēmējiem", lai palīdzētu KF, ESF un ERAF finansējuma saņēmējiem nodrošināt **ES struktūrfonda** līdzfinansēta projekta publicitāti.

Vadlīnijās aprakstītas EK noteiktās obligātās ES fondu projektu publicitātes prasības, ES logo un ES fondu logo lietošana, kā arī izlasāmas rekomendācijas komunikācijai par Eiropas Savienības fondiem.

Gan parakstot aizdevuma līgumu, gan projekta noslēgumā, kā arī atsevišķos citos projektam nozīmīgos gadījumos, **Fonda** pārstāvji sagatavo preses relīzes un izsūta tās izvietojšanai masu mēdijos. Informācija par to, kur preses relīzes tikušas publicētas, tiek apkopota un nosūtīta arī Jums.

Jums tikai jāizskata no **Fonda** saņemtais e-pasts un jāpārlicinās - kuras no šīm publikācijām atbilst visām prasībām un var izmantot uzskaitē, kā Projekta publicitāti nodrošināšanai.

Nem vērā!

Fonda pārstāvja sagatavotās un izvietotās preses relīzes noderēs Jums projekta publicitātes nodrošināšanai

Tu vari iegūt vairāk!

Informācija par šo tēmu <http://www.esfondi.lv/upload/00-vadlinijas/1828-publicitate.pdf>

Aizdevuma piešķiršana

Projekta pieteikuma sagatavošana

Projekta pieteikums ir vienīgais no jauna veidojamais dokuments, kas Fondā jāiesniedz aizņēmuma saņemšanai. Pārējos aizdevuma pieteikuma izskatīšanai nepieciešamos dokumentus Jūs Projekta realizācijas vajadzībām esat sagatavojuši jau iepriekš un tie atrodas Jūsu rīcībā.

Lai maksimāli atvieglotu pieteikuma iesniegšanas procedūru:

- ✓ **Fonda** darbinieks palīdzēs aizpildīt Projekta pieteikuma veidlapu;
- ✓ Projekta pieteikuma melnrakstu var iesūtīt elektroniski **Fonda** darbiniekam – pārbaudei;
- ✓ saskaņoto versiju tikai nepieciešams izdrukāt, parakstīt, apzīmogat un sūtīt pa pastu vai nogādāt personiski;

Nem vērā!

Vēlamais Projekta pieteikuma aizdevuma saņemšanai iesniegšanas termiņš ir 2 līdz 2,5 mēneši pirms plānotās pirmās aizdevuma daļas izmaksas

Tu vari iegūt vairāk!

Projekta pieteikuma veidlapa: http://www.lvif.gov.lv/?object_id=548

Atļaujas saņemšanai iesniedzamie dokumenti

Aizņēmumu saņemšanas kārtību Pašvaldībām nosaka Ministru kabineta 25.03.2008. noteikumi Nr.196 „Par pašvaldību aizņēmumiem un galvojumiem”.

Lai saņemtu atļauju ņemt aizņēmumu, Jums jāiesniedz Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padomei (PAGKPP) šādi dokumenti:

- ✓ pašvaldības (domes) lēmums ņemt aizņēmumu.

Lēmumā jābūt norādīts aizņēmuma mērķis, tā apmērs, aizdevējs – Valsts kase vai cits, aizņēmuma izņemšanas laika grafiks, nepārsniedzot triju gadu termiņu, plānotie atmaksas termiņi, atliktā pamatsummas maksājuma termiņš un aizņēmuma atmaksāšanas garantijas;

- ✓ iesniegums

Aizņēmuma iesniegums jā sagatavo saskaņā ar pašvaldības (domes) lēmumu (Ministru kabineta 25.03.2008. noteikumi Nr.196 1.pielikums);

- ✓ izziņa par pašvaldības kreditoru un debitoru parādiem dokumentu iesniegšanas mēneša pirmajā datumā;

- ✓ aizņēmuma ekonomiskais pamatojums (Ministru kabineta 25.03.2008. noteikumi Nr.196 2.pielikums);

- ✓ pašvaldības (domes) priekšsēdētāja apliecinājums (Ministru kabineta 25.03.2008. noteikumi Nr.196 3.pielikums):

- ka pašvaldībai dokumentu iesniegšanas dienā nav nodokļu parādu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu parādu;

- ka saņemtais aizņēmums tiks izlietots atbilstoši mērķim;
  - ka pašvaldībai ir izstrādāti tehniskie dokumenti atbilstoši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām (ja pašvaldība īsteno būvniecības projektu);
- ✓ *tāme un/vai pieprasījums;*
- ✓ *pašvaldības aizņēmumu, galvojumu un ilgtermiņa saistību apmērs (Ministru kabineta 25.03.2008. noteikumi Nr.196 4.pielikums), iekļaujot tajā arī jauno plānoto aizņēmumu.*

Tu vari iegūt vairāk!

Informācija par šo tēmu – MK noteikumi un aizpildāmo veidlapu paraugi
<http://www.likumi.lv/doc.php?mode=DOC&id=173271>

Nem vērā!

Pēc PGAKPP akcepta saņemšanas, Jums jāiesniedz Fondā protokola izraksts. Fonda pārstāvis palīdzēs nokārtot šī dokumenta saņemšanu

Pieteikuma izskatīšanai Fondā iesniedzamie dokumenti

Lai izskatītu aizdevuma piešķiršanu **Fondā**, jāiesniedz sekojoši dokumenti:

- ✓ *Projekta pieteikums;*
- ✓ *TEP (tehniski ekonomiskais pamatojums - elektroniskā formā);*
- ✓ *Tehniskais projekts (elektroniskā formā);*
- ✓ *ERAF vai KF projekta pieteikums (elektroniskā formā);*
- ✓ *Ūdenssaimniecības būvju būvniecības projektu vērtēšanas komisijas (ŪBK) akcepts;*
- ✓ *līguma vai vienošanās ar CFLA par projekta īstenošanu individuālā daļā (kopija);*
- ✓ *Atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai;*
- ✓ *Dzeramā ūdens un notekūdeņu analīžu rezultāti (jaunākie pieejamie);*
- ✓ *Komersanta reģistrācijas apliecība (izņemot pašvaldības);*
- ✓ *Statūti (izņemot pašvaldības);*
- ✓ *Pašvaldības vai uzņēmuma Valdes lēmums par paraksttiesīgo amatpersonu;*
- ✓ *Auditēti pārskati par 2 gadiem (izņemot pašvaldības);*
- ✓ *Operatīvā bilance par kārtējo gadu (izņemot pašvaldības);*
- ✓ *Pašvaldības vai uzņēmuma Valdes lēmums par Aizņēmuma ņemšanu no **Fonda**;*
- ✓ *Pašvaldības lēmums par galvošanu.*

Nem vērā!

Kārtojot atļaujas saņemšanu PAGKPP, vienlaicīgi var kārtot arī visas citas formalitātes aizdevuma saņemšanai Fondā

*Ja Projekta pieteikuma (aizdevuma piešķiršanai) iesniegšanas brīdī, projektā jau ir noslēdzies iepirkuma process un ir noslēgti attiecīgie līgumi, **Fondā** jāiesniedz arī:*

- ✓ *līgums par būvdarbu veikšanu;*
- ✓ *līgums par būvuzraudzību;*
- ✓ *līgums par autoruzraudzību*

*Ja projekta īstenošanas gaitā ir radušās izmaiņas līgumos vai citos projekta dokumentos, kuras ir tikušas saskaņotas attiecīgajās iestādēs, **Fondā** jāiesniedz visi grozījumi:*

- ✓ *līgumā ar CFLA;*
- ✓ *ŪBK akceptā;*
- ✓ *būvniecības un citos ar projektu saistītajos līgumos.*

Pirms projekta iesnieguma apstiprināšanas **Fonda** Valdē, **Fonda** pārstāvis apmeklē projekta realizācijas vietas, veic padziļinātu dokumentu analīzi finansējuma saņēmēja birojā un objektu fotofiksāciju.

Formalitātes un nepieciešamā laika rezerve

Pēc projekta pieteikuma saņemšanas **Fondā** un **Fonda** pārstāvja vizītes objektā, tiek sagatavots materiāls lēmuma pieņemšanai Valdē (par aizdevuma piešķiršanu). Ja lēmums ir pozitīvs un aizdevums tiek piešķirts, **Fonda** pārstāvis sagatavo un nosūta Jums izskatīšanai sekojošus dokumentu projektus:

- ✓ aizdevuma līgumu;
- ✓ aizdevuma līguma pielikumus;
- ✓ parakstu paraugu kartiņu;

Nem vērā!

Ja aizdevuma ņēmējs ir Pašvaldība (nevis pašvaldības uzņēmums), Jums vēl jāsaņem Finanšu ministra atļauja aizdevuma ņemšanai Fondā

Lai saņemtu Finanšu ministra atļauju aizdevuma ņemšanai **Fondā**, pašvaldībai Finanšu ministrijā jāiesniedz ministram adresēta vēstule un Aizdevuma līguma projekts. Šos dokumentus Jums palīdzēs sagatavot **Fonda** pārstāvji. Jārēķinās ar to, ka šīs atļaujas saņemšanai nepieciešamais laiks būs aptuveni divas nedēļas.

Ja aizdevums tiek izsniegts, kā nodrošinājumu izmantojot pašvaldības galvojumu, **Fondā** tiek sagatavots un pašvaldībā tiek parakstīts arī Galvojuma līgums.

Dodoties parakstīt ar aizdevuma saņemšanu saistītos dokumentus **Fondā**, paraksttiesīgajai amatpersonai jāņem līdzi derīga pase.

Dokumentu iesniegšanai un nepieciešamās PAGKPP atļaujas saņemšanai nepieciešamais laiks ir aptuveni 1,5 mēneši. Naudas plūsmas prognozes aprēķinos Jums jāņem vērā, ka kopējais aizdevuma saņemšanai nepieciešamais laiks no Projekta pieteikuma iesniegšanas **Fondā** līdz naudai Jūsu kontā, atkarībā no Projekta sarežģītības un finansējuma apjoma, ir 2 – 2,5 mēneši.

Aizdevuma izmaksa un atmaksa

Izmaksu plānošana

Pēc tam, kad Aizdevuma piešķiršana **Fondā** ir atbilstoši noformēta, finansējuma saņēmējs var iesniegt izmaksu pieprasījumu. **Fonds** veic maksājumu septiņu banku dienu laikā pēc izmaksu pieprasījuma apstiprināšanas datuma.

Lai izvairītos no liekiem procentu maksājumiem par aizdevuma izmantošanu, kā arī - lai nodrošinātu savlaicīgu un nepārtrauktu projekta realizācijas finansējumu, Projekta realizācijai nepieciešamās aizdevuma summas jāplāno savlaicīgi.

Izmaksu pieprasījuma sagatavošana

Lai maksimāli atvieglotu izmaksu pieprasījuma iesniegšanas procedūru:

- ✓ **Fonda** darbinieks palīdzēs aizpildīt izmaksu pieprasījuma veidlapu;
- ✓ Izmaksas pieprasījuma melnraksts jāiesūta **Fondam** elektroniski (pārbaudei);
- ✓ pēc pārbaudes, saskaņoto versiju tikai nepieciešams izdrukāt, parakstīt, apzīmogot un sūtīt pa pastu vai nogādāt personiski;

*Iesniedzot **Fondā** aizdevuma izmaksas pieprasījumu, tam jāpievieno sekojoši pavadošie dokumenti:*

- ✓ saņemtā rēķina (par būvdarbu veikšanu, būvuzraudzību, autoruzraudzību) kopija;
- ✓ akts par paveiktajiem darbiem vai sniegtajiem pakalpojumiem (kopsavilkums);
- ✓ izpildīto darbu lokālās tāmes

Pārbaudes Projekta īstenošanas gaitā

*Lai sniegtu konsultācijas par optimālu projekta realizācijas gaitu un pārlicinātos maksājumu un veikto darbu atbilstību, **Fonds** veic sekojošas pārbaudes:*

- ✓ izskatot Projekta pieteikumu (pirms aizdevuma saņemšanas);
- ✓ objektu būvniecības gaitā;
- ✓ projekta noslēgumā.

Objektu būvniecības gaitā tiek veikta:

- ✓ dokumentu pārbaude;
- ✓ objektu fotofiksācija;
- ✓ objekta apmeklējums izmaksu pieprasījumiem virs Ls 100 000

Aizdevuma atmaksas nosacījumi

Aizdevums tiek atmaksāts uz sekojošiem nosacījumiem:

- ✓ Jums jāmaksā tikai par faktiski izmantotā aizdevuma atlikumu;
- ✓ ir iespējams saņemt "kredīta brīvdienas" (aizdevuma pamatsummas atmaksas atlikšanu uz laika periodu līdz 24 mēnešiem);
- ✓ samaksa jāveic vienu reizi ceturksnī, saskaņā ar **Fonda** izrakstītajiem rēķiniem.

Projekta noslēgums

Projekta termiņa grozīšana

Maksimālais iespējamais ERAF līdzfinansēto projektu realizācijas termiņš ir 24 mēneši, KF projektu realizācijas termiņš 48 mēneši.

Par projekta sākuma datumu tiek uzskatīta līguma vai vienošanās ar **CFLA** par projekta īstenošanu parakstīšanas diena. Arī projekta realizācijas termiņš mēnešos ir fiksēts šajā dokumentā.

Lai finansējuma saņēmējs varētu pretendēt uz ES līdzfinansējumu, projekta realizācijai obligāti jāiekļaujas ar **CFLA** noslēgtajā līgumā noteiktajā termiņā.

Lai pagarinātu projekta realizācijas termiņu, Jums savlaicīgi jāvēršas **CFLA** ar lūgumu izdarīt atbilstošus grozījumus. Šajā sakarā kārtojamās formalitātes – jāraksta pamatots līguma grozījumu pieprasījums.

CFLA 20 darba dienu laikā izvērtē Jūsu piedāvātos līguma grozījumus un, ja nepieciešams, saskaņo tos ar atbildīgo iestādi. Ja līguma grozījumi tiek atbalstīti, piecu darba dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas Jūs rakstiski informēs, nosūtot parakstīšanai sagatavotos līguma grozījumus. Ja piedāvātie līguma grozījumi netiek atbalstīti, piecu darba dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas Jums to rakstiski paziņos, norādot līguma grozījumu neatbalstīšanas pamatojumu vai informāciju par nepieciešamajiem precizējumiem un atkārtotu grozījumu iesniegšanu.

Nem vērā!

Projekta realizācijas termiņu ir iespējams pagarināt, ja noslēgtajā līgumā par projekta īstenošanu nav noteikts maksimālais iespējamais termiņš

Tu vari iegūt vairāk!

Informācija par šo tēmu un līguma grozījumu pieprasījuma veidlapa

<http://www.CFLA.gov.lv/lv/strukturfondi-un-kohezijas-fondi/paligs-finansejuma-sanemejiem/projekta-ieviesana>

Noslēguma maksājums

3.5.1.1. aktivitātē „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000” atbilstoši MK not. Nr.836: 57.p. par Kohēzijas fonda projekta īstenošanas beigām attiecībā uz maksājuma veikšanu finansējuma saņēmējam tiek uzskatīts brīdis, uz kuru visas KF projekta iepirkuma līgumos paredzētās aktivitātes ir veiktas un pieņemtas atbilstoši iepirkuma līguma nosacījumiem.

Tas nozīmē, ka noslēguma maksājums no KF tiek veikts pirms noslēguma maksājuma iepirkuma līguma izpildītājam.

Jums kā KF finansējuma saņēmējam jānodrošina visu KF projekta ietvaros paredzēto maksājumu veikšana iepirkuma līguma izpildītājiem atbilstoši iepirkuma līgumā noteiktajiem termiņiem, ne vēlāk kā 90 dienu laikā pēc noslēguma maksājuma saņemšanas.

3.4.1.1. aktivitātē „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000” par ERAF līdzfinansēta projekta īstenošanas beigām attiecībā uz maksājuma veikšanu tiek uzskatīts brīdis, uz kuru visas ERAF projekta iepirkuma līgumos paredzētās aktivitātes ir veiktas un pieņemtas atbilstoši iepirkuma līguma nosacījumiem, bet maksājums Jums var tikt izdarīts ne vēlāk kā 20 darba dienu laikā pēc līguma individuālajā daļā norādītā projekta aktivitāšu īstenošanas beigu termiņa.

Līdz ar to, noslēguma maksājums ERAF finansējuma ietvaros Jums tiks veikts pēc Jūsu veiktā noslēguma maksājuma iepirkuma līguma izpildītājam.

Tu vari iegūt vairāk!

Informācija par šo tēmu: <http://www.CFLA.gov.lv/lv/strukturfondi-un-kohezijas-fondi/projektu-istenosana/udenssaimniecibas-infrastrukturas-attistiba-apdzivotas-vietas-ar-iedzivotaju-skaitu-lidz-2000>

CFLA iesniedzamā noslēguma maksājuma pieprasījuma forma:

<http://www.CFLA.gov.lv/lv/strukturfondi-un-kohezijas-fondi/paligs-finansejuma-sanemejiem/projekta-ieviesana>

Projekta noslēgumā Fondā iesniedzamie dokumenti

Saskaņā ar aizdevuma līguma nosacījumiem, noslēdzot Projekta realizāciju, Jums jāiesniedz **Fondā** sekojoši dokumenti:

- ✓ akts par objekta nodošanu ekspluatācijā;
- ✓ Būvvaldes akts;
- ✓ būvnieka garantijas (bankas vai cita saskaņā ar būvniecības līgumu);
- ✓ Projekta noslēguma atskaite (**Fonda** veidlapa)

Lai atvieglotu Projekta noslēguma atskaites sagatavošanas procedūru:

- ✓ **Fonda** darbinieks palīdzēs aizpildīt Projekta noslēguma atskaites veidlapu;
- ✓ Projekta noslēguma atskaites melnrakstu var iesūtīt elektroniski **Fonda** darbiniekam – pārbaudei;
- ✓ saskaņoto versiju tikai nepieciešams izdrukāt, parakstīt, apzīmogat un sūtīt pa pastu vai nogādāt personiski;

Tu vari iegūt vairāk!

Informācija un projekta noslēguma atskaites veidlapa:

http://www.lvif.gov.lv/?object_id=405

Projekta pēcieviešanas monitorings

Monitoringa sistēmas nozīme

Pēc projekta noslēguma maksājuma saņemšanas finansējuma saņēmēja tiešās saistības ar **CFLA** turpinās vēl piecus gadus.

Šajā laikā, Jums ir jānodrošina, ka projekta ietvaros uzstādītās iekārtas atbilstoši funkcionē (šos piecus gadus pēc projekta realizācijas), jo projekta mērķis ir nodrošināt kvalitatīvus pakalpojumus, nepārsniedzot projektā plānotās iekārtu uzturēšanas izmaksas.

Piecu gadu laikā pēc **ES struktūrfonda** līdzfinansēta projekta pabeigšanas notiek dokumentu aprīte un Jums šo piecu gadu laikā vienu reizi gadā jāsniedz informācija par:

- ✓ projekta ietvaros sasniegto rezultātu atbilstību iesniegtajiem mērķiem;
- ✓ projekta ietvaros sasniegtajiem projekta iznākuma un rezultātu rādītājiem;
- ✓ projekta ietvaros sasniedzamo rezultātu atbilstību vides kvalitātes mērķiem un vides normatīvo aktu prasībām;
- ✓ ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamības atbilstību plānotajam;
- ✓ radīto pamatlīdzekļu īpašuma statusu;
- ✓ īstenotās pakalpojumu tarifu politikas atbilstību plānotajam;
- ✓ ieņēmumiem, kas radušies, īstenojot projektu, un to atbilstību plānotajam;
- ✓ sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja statusu un tā izmaiņām;
- ✓ veiktajiem pasākumiem sabiedrības informēšanai par KF projekta rezultātiem un ieguvumiem sabiedrībai.

Jūsu pienākums ir nodrošināt, ka piecu gadu laikā pēc pēdējā maksājuma veikšanas projektā netiek veiktas būtiskas pārmaiņas, t.i., nav notikusi infrastruktūras atsevišķas daļas īpašumtiesību veida maiņa vai arī nav pārtraukta finansējuma saņēmēja produktīvā darbība.

Ja projektā ir notikušas būtiskas pārmaiņas un šīs pārmaiņas ir radījušas noteiktas sekas, *finansējuma saņēmējam ir jāatmaksā saņemtais **ES struktūrfonda finansējums**.*

Ja projekta ietvaros tiek gūti ievērojami lielāki ienākumi, nekā tas bija plānots projekta pieteikumā vai netiek ievēroti sākotnējie projekta pieņēmumi (tarifi, iedzīvotāju skaits), tas var izraisīt atbalsta summas pārskatīšanu.

Nem vērā!

Ja piecu gadu laikā pēc ES struktūrfonda līdzfinansēta projekta realizācijas ir notikušas būtiskas pārmaiņas, Jums ir jāatmaksā saņemtais finansējums

Tu vari iegūt vairāk!

Informācija par to, kādas izmaiņas projektā tiek uzskatītas par būtiskām: <http://www.esfondi.lv/page.php?id=302>

Biežāk novērojamās problēmas projektu pēcieviešanas stadijā:

- ✓ neizpratne par uzņemtajām saistībām;
- ✓ institucionālās izmaiņas;
- ✓ izmaiņas tarifu politikā;
- ✓ neizpratne par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (SPRK) metodiku;
- ✓ nepareiza aglomerācijas definīcijas izpratne.

Kā pēcieviešanas monitorings nodrošina projekta kvalitātes mērķa izpildi?

Jums, kā projekta īstenotājiem, kas ieguldījuši ievērojamus līdzekļus ūdenssaimniecības sakārtošanā, iekārtu darbības uzraudzības sistēmas izveidošana ir ļoti nozīmīga, lai nodrošinātu:

- ✓ ka uzstādītās iekārtas darbojas efektīvi;
- ✓ ka var salīdzināt iekārtu darbības rādītājus ar tehniskajā projektā plānotajiem un nepieciešamības gadījumā prasīt atbildību no uzstādītāju firmām;
- ✓ ka savlaicīgi tiek konstatēti un novērsti defekti un nepilnības iekārtu darbībā;
- ✓ ilgtermiņa investīciju plānošanu – īpaši ūdenssaimniecības sniegto pakalpojumu kvalitātes un sistēmas darbības efektivitātes tālākai uzlabošanai un paaugstināšanai.

Monitoringa sistēmas izveide

Veidojot pēcieviešanas monitoringa sistēmu, jāpanāk, ka:

- ✓ vadība saprot - kādēļ monitoringa sistēma ir nepieciešama;
- ✓ darbinieki, zina kāds ir tās mērķis un kā šo sistēmu uzturēt;
- ✓ būtu pietiekams tehniskais un materiālais nodrošinājums.

Kā pēcieviešanas monitorings palīdz izvairīties no lieka resursu (laika un naudas) patēriņa?

Pašvaldībai jāsaprot iekārtu darbības efektivitātes novērtēšanas sistēmas nozīmība, jo tikai atbilstoši strādājošas iekārtas:

- ✓ spēj nodrošināt kvalitatīvus pakalpojumus;
- ✓ dod iespēju ekonomēt līdzekļus – samazina izdevumus par elektroenerģiju, ķīmikālijām, dabas resursu nodokļa maksājumus u.c.

Resursu taupības nolūkos monitoringa sistēmu var veidot:

- elektroniski;
- veikt uzskaiti žurnālos papīra formātā.

Nem vērā!

Lai izveidotu viegli uzturamu un funkcionālu pēcieviešanas monitoringa sistēmu, jāņem vērā vairāki organizatoriskie un tehniskie faktori

Projekta ietvaros uzstādīto iekārtu garantijas laikā Jums ir regulāri jāveic dzeramā ūdens un / vai notekūdeņu ķīmiskās analīzes un jāanalizē to rezultāti, jo tie var liecināt par iekārtu darbības traucējumiem. Ja konstatētas neatbilstības projekta plānoto kvalitatīvo rādītāju izpildē, nekavējoties sazinieties ar iekārtu piegādātāja pārstāvjiem – lai novērtētu šo

neatbilstību rašanās iemeslus un veikt visus nepieciešamos profilakses, pieregulēšanas vai remonta darbus.

Šim nolūkam, pašvaldībai jānozīmē par izveidoto ūdenssaimniecības sistēmu atbildīgais tehniskais darbinieks, kurš pēc projekta ir atbildīgs par sistēmas darbības uzraudzību un darbības efektivitātes novērtēšanu.

Atbildīgajam darbiniekam jābūt pietiekamai informācijai par iekārtu darbības principiem un konkrētajā vietā (pašvaldībā) uzstādītajām iekārtām.

Nem vērā!

Projekta ietvaros uzstādīto iekārtu garantijas laikā īpaša uzmanība jāpievērš projekta plānoto kvalitatīvo un kvantitatīvo rādītāju izpildei.

Sekmīgi realizētie ŪS projekti (2010. – 2011.)

Kontaktinformācija

<i>Apdzīvota vieta</i>	<i>Īstenotājs</i>	<i>Kontaktpersona</i>	<i>Tālrunis</i>	<i>e-pasta adrese</i>
Daugavpils novads, Višķi, Špoģi	PA "Višķi"	Valentīns Šnitko	65442032	agentura@viski.lv
Daugavpils novads, Ambeļi	Daugavpils novada pašvaldība	Līga Dreiškena - Ābelniece	65430202	liga@ambeli.lv
Neretas novads, Mazzalves pagasta Ērberģe	Neretas novada dome	Emīlija Zariņa	26320931	mazzalvespp@apollo.lv
Apes novads, Gaujiena	Apes novada pašvaldība	Inese Muceniece	26419848	planosana@gaujiena.lv
Rēzeknes novads, Malta	SIA "Maltas DZĪKS"	Anna Pinka	64631056	maltasdzksu@inbox.lv
Engures novads, Smārde	Engures novada Smārdes pagasta KS	Māris Turks	63192174	smardesks@enguresnovads.lv
Vecumnieku novads, Misa	SIA "Kūdrinieks"	Andris Beinārs	63976559	kudrinieks@inbox.lv
Jaunpiebalgas novads, Jaunpiebalga	Jaunpiebalgas novada komunālā saimniecība	Jānis Smilgins	29182807	komunalie@jaunpiebalga.lv

Pļaviņu novads, Pļaviņas	SIA "Pļaviņu komunālie pakalpojumi"	Ņina Maškova	65133059	plavinukp@inbox.lv
Madonas novads, Lazdona	SIA "Lazdonas KSU"	Gints Hermanis	29128476	gints.hermanis@madona.lv
Tukuma novads, Degoles pagasts	Tukuma novada pašvaldība	Zane Siliņa	29166142	zane.silina@tukums.lv
Rēzeknes novads, Silmalas pagasts	Rēzeknes novada Silmalas PP	Jevgēnija Grišuļonoka	64644682	jevgeenija@inbox.lv
Pāvilostas novads, Vērgales pagasts	SIA "Vērgales komunālā saimniecība"	Evija Kopštāle	-	evija@lrp.lv
Bauskas novads, Gailīšu pagasts	Bauskas novada Gailīšu PP	Aleksandrs Gurkovskis	26366835	aleksandrs.gurkovskis@bauska.lv

Citas noderīgas saites

LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) Informācija projektu iesniedzējiem

<http://www.varam.gov.lv/lat/fondi/kohez/?doc=5815>

Eiropas Savienības fondi (ES fondu jaunumi)

<http://www.esfondi.lv/events.php?id=1>

Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (CFLA - kontakti)

http://www.CFLA.gov.lv/?object_id=992

FM Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padome (PAGKPP)

<http://www.fm.gov.lv/?lat/pasvaldibam/padome>

Valsts Kase (aizdevumu likmes latos)

http://www.kase.gov.lv/?object_id=1519

Tu vari iegūt vairāk!

<http://www.videsrisinajumi.lv>

Kopsavilkums

1. *ŪS projektu īstenošanai ir pieejami KF un ERAF līdzekļi. Pašu līdzfinansējuma daļai var saņemt aizdevumu Valsts kasē vai Vides investīciju fondā (Fondā).*
2. *Pašvaldībai ir pienākums organizēt ūdenssaimniecības pakalpojumus. Parasti tos sniedz pati pašvaldība vai speciāli izveidots uzņēmums.*
3. *Līdzfinansējuma saņemšanas nosacījumi tiek definēti projektu pieteikumu konkursu noteikumos, izsludinot pieteikšanos uz šo finansējumu.*
4. *TEP izstrāde ir izvirzīta par priekšnoteikumu ES struktūrfondu un valsts budžeta līdzekļu piešķiršanai projektam.*
5. *Kļūdas projektu finanšu plānošanā var izraisīt ievērojamas grūtības projekta īstenošanas laikā un pēc tā.*
6. *Lai noteiktu nepieciešamo Projekta finansējuma apjomu, termiņus un sadalījuma pa finansējuma avotiem, ir jāsapatavo naudas plūsmas prognoze.*
7. *Būvdarbu intensitāte vasaras un ziemas sezonā būtiski atšķiras. Dažādās projekta stadijās maksājumu apjoms ir ievērojami atšķirīgs.*
8. *Naudas plūsmas prognoze sniedz nepieciešamo informāciju pašam finansējuma saņēmējam -kad vajadzīgs aizdevums, kad jāmaksā izpildītājam.*
9. *Plānojot aizdevuma apjomu, jāatceras, ka vēlāk atgūstamie līdzekļi vispirms ir jāfinansē projekta īstenošanai pašiem (izņemot saņemtais avanss).*
10. *Atgūto ES struktūrfondu, valsts finansējuma vai PVN līdzekļu atkārtotu ieguldīšanu projekta realizācijā plānot nedrīkst.*
11. *ES struktūrfonda līdzekļu atgūšanas laiks var ilgt no 30 dienām līdz 6 mēnešiem atkarībā no projekta specifikas.*
12. *Atmaksa no ES fondu līdzekļiem tiek veikta tikai par tiem izdevumiem, kas veikti, pilnībā ievērojot ES un LR saistošo likumdošanu.*
13. *Fonds rīko seminārus pašvaldību darbiniekiem un citiem interesentiem, nodrošinot iespēju iegūt vērtīgu informāciju par ŪS projektiem.*
14. *Fonda pārstāvja sagatavotās un izvietotās preses relīzes noderēs Jums projekta publicitātes nodrošināšanai.*
15. *Vēlamais Projekta pieteikuma aizdevuma saņemšanai iesniegšanas termiņš ir 2 līdz 2,5 mēneši pirms plānotās pirmās aizdevuma daļas izmaksas.*
16. *Pēc PGAKPP akcepta saņemšanas, Jums jāiesniedz Fondā protokola izraksts. Fonda pārstāvis palīdzēs nokārtot šī dokumenta saņemšanu.*
17. *Kārtojot atļaujas saņemšanu PAGKPP, vienlaicīgi var kārtot arī visas citas formalitātes aizdevuma saņemšanai Fondā.*
18. *Ja aizdevuma ņēmējs ir Pašvaldība (nevis pašvaldības uzņēmums), vēl ir jāsaņem Finanšu ministra atļauja aizdevuma ņemšanai Fondā.*
19. *Projekta realizācijas termiņu ir iespējams pagarināt, ja noslēgtajā līgumā par projekta īstenošanu nav noteikts maksimālais iespējamais termiņš.*
20. *Ja piecu gadu laikā pēc ES struktūrfonda līdzfinansēta projekta realizācijas ir notikušas būtiskas pārmaiņas, Jums ir jāatmaksā saņemtais finansējums.*
21. *Lai izveidotu viegli uzturamu un funkcionālu pēcieviešanas monitoringa sistēmu, jāņem vērā vairāki organizatoriskie un tehniskie faktori.*
22. *Projekta ietvaros uzstādīto iekārtu garantijas laikā īpaša uzmanība jāpievērš projekta plānoto kvalitatīvo un kvantitatīvo rādītāju izpildei.*